

PRECIZĂRI METODOLOGICE

1. **Sursa datelor** o constituie capitolul cifra de afaceri (CA) din cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în servicii (SERV TS), în conformitate cu Regulamentul Consiliului European nr. 1165/1998, Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr. 1158/2005 și Regulamentul Comisiei Europene nr. 1503/2006 cu privire la statisticile pe termen scurt.

2. **Cercetarea statistică este de tip selectiv.** Tipul de sondaj utilizat și procedeul de extragere a eșantionului este cel al sondajului stratificat cu selecție aleatoare simplă fără revenire în cadrul fiecărui strat, în care variabilele de stratificare sunt reprezentate de: activitatea economică și clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria operatorilor economici cu potențial economic ridicat (50 de salariați și peste), se cercetează exhaustiv. Baza de selecție a eșantionului asigură o reprezentativitate calculată după cifra de afaceri de 94,62% din mulțimea totală a unităților active. Datele se colectează de la circa 1800 operatori economici cu activitate principală de comerț cu amănuntul (diviziunea CAEN Rev. 2: 47). Volumul de eșantionare s-a determinat impunând, la nivel țară, o precizie a estimațiilor de $\pm 3\%$, la un nivel de încredere de 95%.

3. **Comerțul cu amănuntul** (diviziunea CAEN Rev.2: 47) Această diviziune **include** revânzarea (vânzarea fără transformare) de mărfuri noi sau folosite, în principal către marele public, pentru consum sau utilizare personală ori casnică, prin: magazine, supermagazine, standuri, case de comenzi prin poștă, vânzători ambulanți, cooperative de consum etc.

Comerțul cu amănuntul este clasificat, în primul rând, după tipul unității de desfacere a mărfii (comerț cu amănuntul în magazine (grupele 471 la 477)); comerț cu amănuntul neefectuat prin magazine (grupele 478 și 479). Comerțul cu amănuntul în magazine include comerțul cu amănuntul de mărfuri folosite (clasa 4779).

Pentru comerțul cu amănuntul în magazine, există și o altă distincție, între comerțul cu amănuntul în magazine specializate (grupele 472 la 477) și comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate (grupa 471). Grupele de mai sus sunt în continuare subdivizate după gama de produse vândute. Comerțul care nu se efectuează prin magazine este subdivizat în funcție de formele de comerț, cum ar fi: comerțul cu amănuntul efectuat prin standuri și piețe (grupa 478) și comerțul cu amănuntul care nu se efectuează prin magazine, de exemplu comandă prin poștă, din ușă în ușă, prin automate de vânzare (grupa 479).

Mărfurile comercializate în această diviziune sunt limitate la bunurile care de obicei sunt considerate a fi de larg consum. Prin urmare, mărfurile care nu sunt de larg consum sunt excluse (exemplu: cerealele, minereurile, mașinile industriale etc.). Această diviziune include de asemenea unități angajate în vânzarea către publicul larg, de produse cum ar fi: calculatoare, articole de papetărie, vopsele sau cherestea, deși aceste produse poate nu sunt pentru uz personal sau gospodăresc.

Manipularea, care este în mod normal inclusă în activitatea de comerț nu afectează caracteristicile mărfurilor și poate include, de asemenea, sortarea, separarea, amestecarea și ambalarea.

Această diviziune **include** de asemenea comerțul cu amănuntul prin comisionari și activitățile caselor de licitație cu amănuntul.

Această diviziune **exclue**: vânzarea de către fermieri a produselor proprii; fabricarea și vânzarea producției proprii, care în general este clasificată drept industria prelucrătoare în diviziunile 10 – 32;

vânzarea de autovehicule, motociclete și piese ale acestora (vezi diviziunea 45); comerțul cu cereale, minereuri, țigări brut, produse chimice pentru industrie, fier și oțel, mașini și echipamente industriale (vezi diviziunea 46); vânzarea de alimente și băuturi pentru consum în localuri și vânzarea preparatelor alimentare la pachet (vezi diviziunea 56); închirierea de bunuri personale și gospodărești pentru publicul larg (vezi grupa 772).

4. **Cifra de afaceri (excl. TVA)** reprezintă veniturile totale înregistrate de către întreprindere în perioada de referință, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare exercitate de aceasta, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților. Subvențiile primite de la autoritățile publice sau instituții ale UE **sunt incluse** în cifra de afaceri. Cifra de afaceri **nu include** accizele și veniturile din vânzarea sau transferul de mijloace fixe.

Indicii de volum ai cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul sunt indici de tip Laspeyres și sunt calculați în condiții metodologice și de prețuri comparabile. Pentru exprimarea valorilor din perioada curentă în prețurile perioadei de referință se utilizează indici de prețuri deflatori (indicele prețurilor de consum). Primii indici obținuți sunt la nivel de clasă/grupă CAEN Rev.2 apoi prin agregări succesive se obțin indici la niveluri agregate. Ponderile utilizate la agregare sunt calculate pe baza cifrei de afaceri conform rezultatelor Anchetei Structurale în Întreprinderi din anul de referință (2015).

IMPORTANT! Pentru a evidenția schimbările din structura economiei, începând cu publicarea datelor pentru luna de referință **ianuarie 2018**, anul de bază utilizat în calculul indicilor, pentru toți indicatorii pe termen scurt a fost modificat din 2010 în 2015.

Schimbarea anului de bază presupune și actualizarea sistemului de ponderare, pentru a reflecta modificările structurale intervenite în activitățile din economia națională. Aceste modificări au determinat recalcularea și revizuirea corespunzătoare a seriilor de date publicate anterior.

Schimbarea anului de bază s-a făcut în doi pași, respectiv rebazarea indicilor pentru perioada 2005-2014 la noul an de referință (2015=100) și recalcularea indicilor cu noul sistem de ponderare începând din ianuarie 2015 și până în prezent.

Odată cu trecerea la noul an de bază și noul sistem de ponderare 2015, seriile de timp în bază 2010 nu vor mai fi disponibile. Noile serii de date, în bază 2015, vor fi disponibile progresiv, în baza de date TEMPO online, începând cu luna martie 2018, când se vor disemina datele aferente lunii ianuarie 2018. Aceste modificări vor apărea și în comunicatele de presă, publicațiile statistice editate de INS și în baza de date TEMPO online.

Oficiul de Statistică al UE (Eurostat) și celelalte State Membre ale UE, vor proceda similar și simultan la schimbarea anului de bază, în vederea asigurării comparabilității între statele membre.

5. Pentru ajustarea seriilor de date s-a folosit pachetul de programe JDEMETRA+ , care realizează estimarea efectului numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului (an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă. Seria ajustată cu numărul de zile lucrătoare s-a obținut prin eliminarea din seria brută a acestor efecte, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ).

Stabilirea modelelor de regresie folosite pentru fiecare serie implică recalcularea seriilor ajustate diseminate anterior (recalculare datorată modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosit și numărului de observații disponibile).

Ajustarea nivelurilor agregate s-a realizat prin metoda directă care presupune ajustarea directă a seriilor agregate. Utilizarea metodei directe poate conduce la unele inconsistențe în seriile de date (respectiv, agregatele să nu fie cuprinse întotdeauna între valorile componentelor din care provin).

6. Calculul indicilor de volum ai cifrei de afaceri față de luna precedentă sau față de luna corespunzătoare din anul precedent, pornind de la indicii cu bază fixă (anul 2015=100), se realizează astfel:

- indicii de volum ai cifrei de afaceri față de luna precedentă: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii respective la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii precedente, înmulțit cu 100;
- indicii de volum ai cifrei de afaceri față de luna corespunzătoare din anul precedent: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al unei anumite luni din anul respectiv la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al aceleiași luni din anul precedent, înmulțit cu 100.

7. Datele sunt provizorii și periodic pot fi revizuite pe baza rectificărilor ce se efectuează retroactiv de către operatorii economici din eșantion.